Խոթանոլ իշին սէնէվի
Գըյմէթի 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 2 1/2 »

Թաշրալար իշին բոսթա իւճրէթի պիզէ օլարագ,
Սէնէվի գըյ. 12 մէճիտ.
6 այլըգ 6 »
3 այլըգ 3 »

Էյտէն նիւսխէմիզ սաթըլըր իւի կալի բարալըգ գայիմէյէ։

Արևելքի Էջերեայ

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՑԻՍ 9

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի սէֆիա 3, Չինճի տէֆա 2, Յիւնճիւ վէ սոնրը Հոլ Ֆալար իշին 1 ղրուշ։ Իլան սըրասընա գոնուլմա։ Եան իլան սաթըրը 5 ղրուշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթասա Բէնճէնպիհ բազարընտա վագը Նր. 41 Իրաի խանընտա Կարապետ Ֆանոսեան խմինէ իրսալ իտիլէճէք սիր։

1878 ԱՊՐԻԼ 27 | ՆՈ. 3740

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Ս. Բէթրսպուրկ, 8 մայիս

Ռուսիանընն Լոնտրա սէֆիրի միւսիւ Նուվալօֆուն սէյեահաթընտան հալը հարզըրճա պիր էյլիք հասըլ օլաճաղընը քեաֆիֆէյի դազէթալար իւմիա խոհեօրլար։

Տէրիսաատէթ սէֆարէթինէ թայեին օլունան բրէնս Լոպանօֆ պու կիւն մահկլի մէմուրիեէթինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտիւոր։

Լոնտրա, 8 մայիս

Մալիեէ նազըրը սըր Սթաֆֆորթ Նորթգըթ թագտիմ օլունան պիր լայիհաեա ճէվապ վիրտիյի սըրատա չէոյլէ տէտի. «Մէմուլ իտէրիմ քի, միլլէթին էքսէրիեէթի թարաֆընտան հիւքիւմէթէ օլունան մուավէնէթ սաեէսինէ, հէնուզ պազի օլուպ ֆագաթ խոթամ պուլմագ իւզրէ օլտուղունու մէմուլ իթտիկիմ միւքիլաթա ղալէպէ իթմէքլիկէ հիւքիւմէթ միւգթէտիր օլաճագ տըր։»

Զանագ-գալէա, 9 մայիս

Թրիէսթէ բոստասը, պու սապահ սաաթ ալթընտա Իսթանպոլա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէտի։

Լոնտրա, 8 մայիս

Ռուսիանընն Լոնտրա սէֆիրի գոնթ Նուվալօֆ միւն ալաշամ եօլա չըգտը։ Ինկիլիզ զազէթալարը, սէֆիրի միւշարիլէյհին սէյեահաթընը սուլհա խայըրլը տատա իտիեսրլար։

Գոնթ Նուվալօֆ, Ինկիլիթէրրանընն արզու վէ մէթալիպինի Ս. Բէթէրսպուրկ գապինէթոսունա արզ իտէճէք տիր։

Վիէննա, 8 մայիս

Ավսթրիա հիւքիւմէթի, սիւֆէրաեա պիր գըթա թահրիրաթը ուսուլուէ կէօնտէրէրէք պունտա Թրանսիլվանիա իւէ Ցալմացիատա իթթիխաղընա լիւզում կէօրտիյի թէտտարիզ ադէքրիէնին սէպէպլէրինի սիւտրէճ տիր։

Պիւքրէշ, 8 մայիս

Ռուսիանընն օն պիրինճի ֆըրգասը Պիւքրէշ իւէ Մէմլէքէթէյն օրտուղունուն արասընտա իխթիլաթը գաթ իթտի. օրտուեու մէզքուր Ռէֆազ Վալաքիաեա չէքիլտի։

ԱԺԱՆՍ ՊՕՐՏԷԱՆՕ

Վիէննա, 8 մայիս

Պազը զազէթալարընն էֆքեարընճա, գոնթ Նուվալօֆուն Ս. Բէթրսպուրկտա իճրա իտէճէկի մէմուրիեէթի, չարգ մէսէլէսինի գաթի պիր հալէ վազ իտէճէք իտիլ։ Ավսթրիա վէ Մաճարիսթանտա չարգ մէսէլէսինին սուլհէն թէսվիէսի արզու օլունմագտա իսէ տէ, հիւքիւմէթ, մէմալիքին մուհաֆազասը իշին թէտտարիզ լազըմէյի իթթիխաղ իյլէմէքտէ տիր։

Լոնտրա, 8 մայիս

Գոնթ Նուվալօֆ Ս. Բէթրսպուրկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէտի։ Միւշարիլէյհին էսնայի բահտէ պիր եէրէ օղրաեըպ օղրամաեաճաղը մալիմ տէյիլ տիր։

Սէն-Բէթէրսպուրկ, 8 մարտ

Բրէնս Լոպանօֆ պու կիւն Տէրիսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէտի։

Պէրլին, 8 մարտ

Բրէնս տը Պիսմարք տիներ ազրընընա միւպթէլա օլտու։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Վէ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Տիւնքի կիւն պէր միւթատ ագա օլունան մէճլիսի խասը միւճէլատէ, պիրճիմիզ միւքէյյատի Ֆիլամ վէ իմէրայի ասքէրիեէ վէ մաազուլին պուլունմուշլար տը։

—Էվվէլքի կիւն քեաֆիֆէյի սիւֆէրայի էճնէպիեէ, Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ թօրանընը, պիր մէճլիսի մէշվէրէթ ագա իթմիշլէր տիր։ Իրթէսի կիւնիւ սէֆարէթ պաշ թէրճէմանլարը Պաշը Ալիեէ կէլիպ, խարիճիեէ նազըրը ըաշա հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիշլէր տիր։

—Ռուսիալըլար Այ-Սթէֆանօստան եավաշ եավաշ Զաթալճաեա տօղրու չէքիլմէքտէ, վէ հաթթա պազը գօնչրաթօճուլար իլէ Զօրլու վէ Էսիրնէտէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, էրզագ մուպաաեա լթմէքտէ իսիլէր։ (Պասիրէթ)

—Պօսնա միւթէհիլէրինին իեաէսի զընընտա, Պաշը Ալի իւէ Ավսթրիա տէվլէթի պիլ միւզաքէրէ, պունլարընն եագ մէվսիմինէ տօղրու ավտէթլէրինէ գարար վիրիլմիշ օլտուղու խապէր ալընմըշ տըր։

—Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Պուլղարիսթանա ժէնէրալ Տօնտուգօֆ գօնիսէր թայեին օլունմուշ, վէ Պուլղարխթանընն իտարէյի ումուրը միլքիեէսի իսէ ժէնէրալ Անիշինէ հավալէ գըլընմըշ տըր։

—Պօղազ իշինտէ Փիրէճ պուրնունա ա իգամէթ իթմէքտէ օլան միհհաճիրին Ալէմ տաղընա նազլ իտիլմիշ տիր։

—Կէլիպոլուտան Լա Թիւրքի զազէթասընա ետղըլտըղընա կէօրէ, շէհրի մէղքիւրտէ թօպլանան տաաքիր, խասթալարընն թէկզաեիւտինի մուսիպ օլտուղունտան, շէհրին խարիճինտէ պիր խասթախանէ ինշասընա հիւքիւմէթճէ գարար վրիւլէրէք, պագըլարընընն թէքլիֆլէրի վէճճ իլէ, օրտաաքի թէքքէ խասթախանէ իթթիխաղ օլունմամըշ տըր։

Պուլգարիր իսթիհքեամաթընը մուհաֆազա իտէն ասաքիրի Շահանէ, 18 000 նէֆէր օլուպ, իշպու ասաքիր Փիրիզ Օսման Նուրի բաշա իլէ միրիլիվա Հասան վէ Ալի բաշալարընն թահթը գումանտասընտա տըրլար։

—Միւհաճիրին մէսարիֆինէ մէտար օլմագ իւզրէ, միճէրրէյ պիր իեանէ եօլու օլարագ, իսխալաթը էճնէպիհինին բէսմի կէսմրիկիւնէ պիր մըգտար չէյին զամմ իտիլմէսի միւթէտավուր պուլունտուղունու եազմըշ իտիք։ Մաէլմէմունլյյէ խապէր ալտըղընմըզա կէօրէ, զաթը սամիյի հազրէթի ռիասէթբէնահի ռուսումը մէզքիւրեէ եէկիրմի պէշ նիսպէթինտէ պիր մըգտարընն զամմը իշին, սիւֆէրայի տիէլի մուապզամա իւէ պիր մուգաքէրէ, էքսէրիսի հասպ էլինտանիեէ պուլունու թասվիպ իյլէսէլէրի կիպի, պագըլարը տախի պիր մուվաֆֆագաթը մուվազզաթա իւէ, ֆագաթ քէյֆիեէթի իսթիդանէ թասալիզ իյլէմիշլէր տիր։

Ռուսումու մէզքիւրէ, հաթթա խոթանպոլ, Սամսոն, Սէլանիք, Իզմիր վէ Պէյրութ կիպի պաշըճա խոկէլէրէաէ իճրա օլունամագ տըր։ (Վազքէթ)

—Պու սապահ սաաթ 3ի չէյրեք կէշէրէք չէհրիմիզտէ շիատէթլիճէ հարէքէթի արզ վուգու պուլմուշ տուր։

—Ժէնէրալ Թոթլէպէն էվվէլքի կիւն ազչամ իւզրէրի Պաշը սէրասկէրիեէ կիտէրէք, սէրասկէր բաշա հազրէթլէրի Մասլագտա պուլունտուղու ճիհէթլէ, եավընընգ պազը մէմուրիյնի ասքէրիեէ իլէ միլլաթի իտիլ ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—Լա Թիւրքինին մալիմաթը մախսուսէսինէ կէօրէ, պիր Ռուս ֆըրգասը Պաթումուն ճէնուպ ճիհէթինտէ Արտանուշ գասապասը գուրպինտէ քեայեին Ադթվին գասապասընը տախ իսթելա իյլէմիշ տիր։

—Տէրիսաատէթ Իրան սէֆիրի Մոհսին խան հազրէթլէրինին, Իրան շահը հազրէթլէրինի իսթիգպալ իշին, եագընտա Բէթրսպուրկա միւթէվէճճիհէն Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէկի միսիլլու, Իրան սէվլէթինէն Լոնտրա սէֆիրի Մելքում խան վէ Բարիզ սէֆիրի Նադար աղա հազարաթը տախի, շահ հազրէթլէրինէ ըսը քեամիպիյլէ պէրլիքտէ, իշպու ալաֆրանկա մասյինին ասնարընտա, միշարիլէյհ հազրէթլէրինի իսթիգպալ իշին Թիֆլիսէ, վէ անտէն Ռուսիա հուտուտունա ազիմէթ իյլէկէճէքլէր տիր։

—Հաշմէթլու Իթալիա դրալը պիրինճի Հիւմայէրթ հազրէթլէրինին թախթը գրալինի սալթանաթը Սէնիեէ նամընա թէպրիքէ մէմուր օլան Բարիա սէֆիրի տէվլէթլու Արիֆի բաշա հազրէթլէրինէ, գրալը միշարիլէյհ հազրէթլէրի, Գուրբոն տ'Իթալի նըշանընընն կրան գօրտօնունու իհատա իյլէմիշ տիր։

—Լանեատան եազըլարընա կէօրէ, պիր գաշ կիւնանէն պէրու ասաքիրի Շահանէ իլէ ասըլար պէյնինտէ մուխասէմաթ թախիլ օլունմուշ տուր։ Ֆորգա բուէսասլարը Եունան արապիսինէ չէքիլմէքտէ իմիշ։

—Իսեան իտէն Բօմագլարա նասիհաթ վիրմէք իւզրէ ճանիպի տէվլէթի Սալիեէտէն իպամ գըլընան միրիլիվա Սոմի բաշա վէ վասա էֆէնտի, ապրիլին 19 ունճու կիւնիւ Ֆիլիպէեէ պլիվիուզ, մէմուրիեէթլէրինին խիֆասընա միւպաշիրլէթ իտիպ Պաշը Ալի իւէ չէֆքիրա իւէ մուխասէրաթը թէ։ լէկրաֆիեէտէ պուլունմագտա տըրլար։

—Այասը վիլաեէթինտէ հայվան խասթալընը չիտէթլէ հիւքիւմէթի իճրա իթմէքտէ օլտուղու մահկիմ իյարաթընտան տըր։

—Բէթրսպուրկտան եազըլմըշ օլան ապրիլ 29 թարիխլի պիր մէքթուպտա օգունմուշ տուր։

Ինկիլթէրրանընն թէտարիքեաթը հարպիէսինին իճապ իթթիրաֆի թէտապիրի իհթիեաթիեէ իթթիխաղընա տէվամ օլունուեօր։ Եէնիսէն իհթիեաթ օլարագ 36 թապուր ասքէրին թէշքիլինէ էմրը խրէրաթօլի սատրը օլմուշ տուր։ Պու թապուրլար իւէ Ցընճը վէ 10ընճը վէ 11ինճի իհթիեաթ ֆըրգալարը թէշքիլ օլունճագ տըր. պու ֆըրգալարընն պէհէրինէ 4 թօբ իւէ պիր թօբճու լիվասը իլավէ օլունճագ տըր։ Սիլահա իհթիեաճ կէօրիւնմէէօր. պիրա թիւրքլէրէն կէրէք մէյտանը մուհարէպէտէ վէ կէրէք թէրսանէլէրտէ 300 պինճէն զիեատէ ալտա ինկիլիզ վէ Ավսթրիագաքեարի թիւֆինք ալմըշըզ տըր։ Մնքթէսը հարպիեէլէրտէ իմթիհան վիրմէք իւզրէ պուլունան 2,600 զապիթ իւէ, իշպու իւշ ֆըրգանընն զապիթճէ նէգդանը իքմալ օլունճագ տըր։ Պունտան մատտա պէհէրի 200 քիշիճէն միւրէքքէպ օլմագ իւզրէ, իքիսի Գրէնչիատա, վէ տիկէրի Գարատէնիզ իշին իւշ գօլ պահրիեէ ասքէրի թէշքիլ իտիլճէք տիր։

Հէր հաֆթա Օսէտա թարիդի իւէ Այ-Սթէֆանօսա քիւլիեէթի զախիրէ, վէ միւհիմմաթ վէ էսվալ վէ մէքիւլաթ վէ գուրու օթ իրսալ օլունուեօր, վէ Ռուսէլիտէ պուլունան ասքէրլէրիմիզ եէնի էլալէք վիրիլմէքտէ տիր։ Էնանայի մուհարիպէտէ Ռուսիատան ֆամիլեալարը թարաֆընտան ասքէրլէրէ կէօնտէրիլէն էմանէթ վէ մէքթուպլար հազրընտա Ռուսիա բոսֆասընընն բէք տիպ զաթսըզընը կէօրիւրմիշ տիր։ Էքսէրիա իշինտէ բարա օլան մէք ժուպլար, եէրինէ վրուսլ պուլմաեարագ չալընմըշ տըր։ Թէսլիմ օլունանլար տախի անճագ իշ տէօրթ հաֆթա սոնրա եէրլէրինէ իրթա օլունմուշ տուր։ Զապիթլէրէ ֆամիլեալարը թարաֆընտան ոն պահարտա կէօնտէրիլէն էվվալար Զիլթօվիտ գալըպ, պունլարը իրսալ իթմէյի բոստա վազիֆէ իթմէմիշ, վէ պու սէպէպտէն բէք չոզ գապիթ էվվալրը գալարագ իտտիա օլմուշ տուր։ Հէր նէ զաման հարպիեէ վէքեալէթի պու եօլուզլուգ վէ սիրզաթաան մալիմաթը վար իսէ տէ, հալեա իշի թահզիգ իթմէք իւզրէ պիր զօմիսիօն թէշքիլ իթմէմիշ տիր։

Ասքէրէ թայեինաթ իթտընը թահիւատիսէն թիւճճարլարընը հիսապարընը կէօրմէք իշին պիր զօմիսիօն թէշքիլ իթմիշ տիր. մէրզուման թիւճճարլարտան պիրի, ամի վէ արապա թէտարիքինի տէրիհտէ իթմիշ, վէ բարարը տա ալմշ օլտուղու հալտէ պունլարընն եարընընը վիրմէմիշ տիր։

—Նուսիհուտա պուլունան ասքէրտէն, մուհիմմաթ վէ թօր վէ սայրէնինն մուհաֆազասընա քիֆայէթ իտէճէք մէզտարընը թէքրար, ֆազասընընն ճէլպինէ զարար վիրիլմիշ տիր։

—Օսմանլը էսիրլէրինի համիլէն Մէմլէքէթէյնէտէն Տէրիսաատէթէ կէլիր իքէն գարաեա օթուրմուշ օլան Ավսթրիա վաբորու պու տէֆա եիւզաիրիլմէքլէ, եէնէ Օսմանլը էսիրլէրինի թահվիլ իթմէք իշինէ Սիւնէյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։ Շիմտիեէ գատար Մէմլէքէթէյնէտէն իւշ պին գատար էսիր վիրուտ իյլէմիշ տիր. պունլարտան մատտա տէօրթ պին էսիր տահա վար տըր։

—Թարաբուլուսու զարպ վալիսի սապըգ Ալի Բէյմալի փաշա հազրէթլէրի պու քէրրէ Տէրիսաատէթէ ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—

ՐԷՍՄԻ

Տէրիսաատէթ վէ Պէյօղլու վէ Պօղազ իշի վէ Իսկիլիտար, վէ Գաալբէյիր ճիհէթլէրի իւէ ատալարտա վագը մէքիւրաթ (իշրէթ) մազազալարընընն ճիւմէսի 2075 ատէտ օլուպ, պունլարտան մէտարէտ վէ թէքկէ վէ թիւրպէյրէ եիւզ արզընտան եազընն, վէ գարաղօլանէյրին գարշըսը իւէ եանը պաշընտա, վէ պրրի իպամ մահկէմէյրինտէ պուլունան մաղազա վէ տիւքքեանլարրն տախի 190 ատէտ իտուկի ինտէլ մուայեէնէ թէպէյեին իթմէքլէ, վէ պու մաղուլէ տիւքքեան վէ մազազալարընն քիչատի, մէսքիւրաթ նիզամնամէսի ահքեամընա մուխալիֆ պուլունմագա, օլ պագատ թանկիմօլունան տէֆթէր իւզերինէ չուրայի տէվլէթ միլքիեէ տայիրէսինտէ մէկքիւր 190 ատէտ մէսքիւրաթ մազազասընընն պիւթիւն պիւթիւն մէսքիւրաթտէն թախլիէսի, վէ իշլէրինտէ պէրպէր էյտէվաթը պուլունան, վէ իքի գարուլու օլան 349 ատէտինտէն տախի էյտէվաթը մէգքիւրէնին իխրաճ օլունմասը, վէ եավընընգ մէսքիւրաթ սաթըլան, վէ իքի գարուլու օլանլարրն պիրէր գաբուսունտան գարատրմասը, վէ պունլարտան պաշգա, նիզամ ու ատէթը պէյէտիէճէ մահկուրու կէօրիւնէնլէրին տէ մէսքիւրաթտէն թախլիեէսի, վէ իշպու տիւքքեան վէ մազազալարտա տատիպ վէ եա միսթէճիր, վէ խըտէթճիլէրինտէն պաշգա քիմսէնին կիճէ եաթմասը ճայիզ օլմաերդ, չու գատար քի պունլարտան գանդիսինին իւզերինէ ֆամիլեա իդամէթինէ մախսուս օտա տա, պիր միւտաէթիր մահտուտէ իւէ միսթէճիրի, վէ եա սահիպի, պիրինի իճար, վէ եախսա զուհուրաթ գապիլինտէն օլարագ, իշլէրինտէ խարիճէն պիր գաչ քիշիյի պիր միւտաէթիք գալուլ վէ խքեան իթթիրէճէք օլուր իսէ, պէհէր տէֆտընտա գապրթաեա իհպար իւէ բուխսաթ թէկբէրէօվ ալաեա, մէսքիւրաթ նիզամնամէսինին տէօրիւնճէ մատտէսի մուճիպինտէ մէճպուր թուտուլմասը, վէ խիլաֆընտա հարէքէթ իտէնկէր օլուր իսէ, հագլարընտա մուամէլէյի նիզամիեէսինին իճրասը, վէ պունլարտան գօնթրաթը օլանլարընը, գօնթրաթլարընն խիթամընտա, վէ գօնթրաթսըզ պուլունանլարընը, թարիխ իլանտան իւշ այա գատար մէսքիւրաթտան թախլիէսի զարարչաչընընը, օ պագատ իրատէյի ալիեէ չէրէֆի թասալիզ իթմիշ, վէ մէգքիւր մազազալարտան տիւէյի էճնէպիեէ թէպպասընա միւթասալիզ օլանլար հազրընտա տախի մէնսուպ օլտուղընը գանդիլիրեպատա մուիմաթ վիրիլմէսի պու քէրրէ չէհիր էմանէթի ալիէսինտէն պա թէքրէրէ պիրպարիրմիշ օլտուղունա, վէ պու ահքեամտն կէրէք իճրասը վէ կէրէք սիւրէյի սայիրէ թէպպասընտան, վէքը օլունան սինրիր մէսքիւրաթի մազազալարընա տատիպ վէ միսթէճիր օլանլարտան տօպսէր տէֆթէր մուճիպինէ մէնսուպ օլտուղլարը զատշէլիրեպատա մուիմաթ վիրիլմէսի իշին, տէֆթէրլէր կէօնտէրիլէր ք պիճիմիզ զապրթալարա իշար իսէրմիշ պուլունտուղունա, վէ պամէմա զապրթալարընա գարարը մէշրուհս թէմմամի իւէ թաթպիգ հարէքէթ օլունճաղընա պինանէն, ճամի վէ թիւրպէ վէ թէքքէ վէ մէտրէսէյէ եիւզ արզընտան եազընն վէ գարաղոլանէ գարշըլարընտա վէ սըրի իսլամ մահկէմէյրինտէ պուլունան տախի իւզ զիքր 190 ատէտ, վէ տէրսունէրինտէ պէրպէր էյտէվաթը, վէ իքի գաբուլու օլան մէգքիւր 349 ատէտ իւէ ֆամիլեա իգամէթինէ մախսուս իւզերինտէ տատ պուլունան մէսքիւրաթ մազազալարը սահիպ վէ եա միսթէճիրլերի շիմտիտէն իշ պուզարարա քէսպի վուգուֆ իսէրէք, միւատէթը մէգքիւրէ խիթամընա գատար պէր մինվալը մուհարրէր հիբրը նիզամ վէ իրատէ վէ իրանը իճրա իթմէմիքլերի հալատ, զապրթալար թարաֆընտան ահքեամը մուհարրէրէ իճրա օլունճաղը, վէ պատէպէն խիլաֆը նիզամ ու գայիտէ մէսքիւրաթ մազազասը քիչատնա բուխսաթ վէրիլմէեճէյի սուրէթի զամիլտէ իխթար օլունուր։

26 Նիսան սէնէ 94

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Լա Ֆրանս զազէթասընտա Մ. Էմիլ տը Ժիրարտէնին իմզասը յա չու աթիտէքի պահս օգուտմուշ տուր. չէ՞յլէ քի,

1826 սէնէսինտէ Էվրօբատա մուազզամ տէվլէթլէր, չունլար իսիլէր.

Ինկիլթէրրա,

Ավսթրիա,

Ֆրանսա,

Բուսիա։

Օլ վազըթ Էվրօբանըն մուազզամ տէվլէթլէրի սըրասընտա օլմաեանլար, չունլար իսիլէր.

Իթալիա,

Բրուսիա,

Տէվլէթի Ալիեէ։

1826 սէնէսինտէ տէվլէթի Ալիեէ ալէյհինտէ իթթիֆագ իտէրէք, Նավարինտէ տօնանմայի հիւմաեուշու իհրագ իյլեեէն տէվլէթլէր, չունլար իսիլէր.

Ինկիլթէրրա,

Ֆրանսա,

Բուսիա։

1853 սէնէսինտէ, պուշուն մուզայիրի օլարագ, Բուսիա տէվլէթինէ գարշը իթթիֆագ իտէն տէվլէթլէր, չունլար իսիլէր.

Ինկիլթէրրա,

Ֆրանսա,

Սարտէնեա,

Տէվլէթի Ալիեէ։

Իսմի, պու իքի բօլիթիգալարըն եէկտիկէրինէ մուզայիր օլմասընէն սէպէպի նէ՞ տիր։

Ամասա, 1853 սէնէսինտէ, Բուսիա տէվլէթի, Տէրիսաատէթ լիմանընա, վէ Զանագ-Գալէա պողազընա, 1826 սէնէսինտէն գիեատէ՞ մի թէհտիտ իթմէքտէ իսի։

Խա՛եըր։

Շու հալտէ, 1826 սէնէսինտէ, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի, տէվլէթի Ալիեէ գարշը, Բուսիա իէ պիրլէշտիքլէրի թապտիրակ, 1853 սէնէսինտէ իսէ, Բուսիաեա գարշը օլարագ, տէվլէթի Ալիեէ իէ պիրլէշտիքլէրինէ մանէասը նէ՞ օլուեոր։

Պուշուն մանէասը իշթէ չունտան իպարէթ տիր, չէ՞յլէ քի, 1852 սէնէսինտէ Բուսիա իմբէրաթօրու Նիգօլա, Ֆրանսանըն եէնի իմբէրաթօրու օլան իշիւնճիւ Նաբօլէօնու թանըմագլըգտա պիր ազ կէվշէք սավրանմըշ օլտուղունտան, Նաբօլէօն իշ պու սօյլուգ մուամէլէտէն տիլիր օլմուշ, վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ ինթիգամընը ալմագ իշին, 1853 սէնէսինտէ վազը օլան իլք ֆուրսաթտան իսթիֆատէ իթմէք իսթէմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ կէլինճէ, տէվլէթի միւշարիէյհա պիր վազթ պիր բօլիթիգաեը ճէտիտ թարաֆընը, եանի, Բօպէ՛թ Բիլ վէ Ռիշար Գօրտէն նամ ինկիլ տիբլօմաֆլարընէն թավսիեէ էյլէմիլ տիբլօմաֆլարընէն իսթիֆատ էյլէմիշ, վէ պէ՛ր զէման Բուս սէֆայէնի թիւճճարիեէսինին Գարատէնիզէն Մարմարա սէնիզինէ վէ պահրը Աֆիտէ կիրմէլէրինի թահթը մէմնուիյեէթէ այմըշ օլտուղու հալտէ, մուահիսարէն իթթիֆաղ իթտիկի մէզքուր բօլիթիգա միւնասէպէթէյլէ, պու խուսուսա ասլա նահէմիյեէթ վիրմէմքտէ պուլունմա չ, վէ էմրի թիճարէթինէ սէրպէսթ օլմամասը կիմլի, պիր էրկիմիշ մէսէլէ հագդընտա, ատէթա պիլ իսթիհդար վազիֆէսիզ վէ գայտասըզ տավրանմըշ լաքէն, Ֆրանսըզլարընէ եէնի իմբէրաթօրու, զաեէլէլէ սէրի իւլ ինֆիալ պիր զաթ օլուպ, չու սըրատտա նասըլ քի սէյլէտիք, վիեատէսիյլէ կիւճէնմիշ օլտուղունտան, նէ՛ 1815 սէնէսինտէ Բուսիաղընէն պիթարաֆ գալմասընտան նաշի, Ֆրանսանընէն պիրինճի Ալէքսանտրա օլան մուգատտաս պօլճուհու, վէ նէ՛ տախի Վաթէրլօ մաղլուպու հագդընտա Ինկիլթէրրանընէն թուսթուղու հարէքէթի, վէ պու մաղլուպ զաֆէր, զատտարանէ սուրէթտէ Սէնթ-Էլէն ատասընա նէֆի իթտիկինի տէրլամաթը իսէրէք, Ինկիլթէրրաեը վէ Սարտէնիաեր Բուսիա ալէյհինտէ գըեամ իթմէքլիկէ թահրիք վէ թէշվիզ էյլէմիշ տիր։

Իշթէ, եալընըզ չամասիեէթէ վէ խանէտանը իմբէրաթօրիեէ այտ պիր մէսէլէտէն ասլաեը, 1852 սէնէսինտէ, Ֆրանսա իմբէրաթօր լուզու, 1815 սէնէսինտէն Ֆրանսա գրալիեէթի բօլիթիգասընը թէրք իթմիշ տիր, օ բօլիթիգաեը քի, թարիխտէ Նավարին մուհարէպէսի, վէ Ճէկսայիր ֆիւթուհաթը իլէ թահրիր վէ իշար գըլընմըշ տը։

Ֆագաթ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, 1826 սանա քէնտինին միւթթէֆիգի օլան Բուսիա տէվլէթինէն, 1853 տէ այրըլմագ խէթասընտա պուլունտուղու թագտիրատէ, 1876 սէնէսինտէ, տէվլէթի Ամիեէնին թարաֆընը իլթիզամ իթմէքլիքտէ, ամասա նէ՞ սէպէպի գաթիսի վար տը։ . . . . . Ամասա 1856 սէնէսինտէն 1876 սէնէսինէ գատար թէմտիտ օլան երկիրմի սէնէ միւտէթ, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրինին 1853 սէնէսինտէ իճրա իթտիքլէրի պիւյիւք խէթաեը պիւթիւն ալէմ նազարը նա գօյմամը՞շ մը տըրլար։ Պու հալտէ պու խէթաեը տահա զիեատէ պիւյիւքմէքտէն մագսէտ նէ՞ տիր։

Եիւգ էլի պին չէ՛ի ասքէրլէրին ֆէտտաեը ճան իթմէլէրի, վէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա պիւտմէլէրինէ մահտուպէն իշ միւեար Ֆրանգ իսթիգրաց իտիրմէսի, քեաֆի տէյլի՞ մի տիր։

Իսմի, հիքիմէթի Սէնիյէյի իլթիզամ իթմէքլիքտէ, նէ՞ սէպէպ վար տը ..... Շիմտի իսէ, Ինկիլթէրրա հիքիմէթի, լօրտ Պիգօնֆիլտին եէտինտէ օլարագ, տէվլէթի Ամիեէ թարաֆընը թութուպ, Բուսիաեա գարշը գըեամ էյլէմքտէ տիր։

Շուրաճըգտա քէմալի թէէսսիֆլէ, եալընըզ Ինկիլթէրրանընէն իսմինի վէրիպ, հալպուքի Ֆոանսանընէ իսմինի վիրմէմքլիկիմ, պիլա սէպէպ, վէ պիլա միւթալաա օլմաեըպ, իլլա չունուն իշին տիր քի, 1870 սէնէսի ֆէլաքէթլէրի, պէնիմ ադիզ վէ սէֆիլ վաթանըմը, հէր հալտէ խարիճի մէսէլէլէրտէն կէրի տուրմագըզա մէճբուր գըմըշլար տը։ Զիւնքի, Ֆրանսա հիքիմէթինին գարշըսընտա Ամանիա տէվլէթի պուլունտուգճա, հիքիմէթի միւշարիէյհա ասլա Ամանիա իլէ պօյուշմագ, վէ եէնի պիր մուհարէպէ իշին վէսիլէ վիրմէք իսթէմէպ, պիրա տէվլէթի միւշարիէյհանընը Ֆրանսա իլէ մուհարէպէ իթմէքլիկէ վէսիլէ արատրըզը թէվաթուրու, հէր նէ գատար թէէմին իտիրմէպ իսէ տէ, չու թէվաթուրուն մէճմուա օլատուղու տախի ինքեար օլունմագ։

Պունատան պաշգա, Ֆրանսանընէն մէսէլէքի մալիմ տուր։ Պու քէրրէ Ֆրանսա, 1853 սէնէսինտէ օլատուղու կիպի, Բուսիաեա գարշը օլարագ, տէվլէթի Ամիեէ իլէ իթթիֆագ իթմէյիսի, իլլա 1826 սէնէսինտէ օլատուղու միսիլլու, տէվլէթի Ամիեէ ալէյհինտէ օլարագ, Բուսիա իլէ իթթիֆագ իտէճէք տիր, վէ պու տախի իշ սէպէպ մէպնի տիր։

Պիրինճի սէպէպ չու տուր քի, Բուսիա տէվլէթի ալէնի սուրէթտէ Ֆրանսանընէն միւթէֆիգի թապի վէ զարուրիսի տիր։

Իքինճի սէպէպ չու տուր քի, Բուսիա, հիքիմէթի Օսմանիեէ թարաֆընտան ազտ իտիրմիշ օլան 1856 սէնէսի թէահիւտաթընընը, միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու թէէխիր իտիլէն թարասընը, սիլահ գուվվէթիյլէ թալէպ իթմէսիյլէ, ուսմուսի պիր տավաեը մուհաֆաղա էյլէմքտէ տիր։

Վէ էյհասը իշիւնճիւ սէպէպ չու տուր քի, հիքիմէթի Սէնիյէյինին, տէօրթ միւեար Ֆրանգտան իպարէթ օլան տէյնինի, թէէտիեէ իսէմմէքք հալինէ կիրմէսինէ, Ֆրանսա հիքիմէթի նազարը պիգայտի իլէ պագամագ, զիրա, մէպլաղը մէզկուրտա Ֆրանսըզլարընը տախի պիր պիյիք հիսէսլերի վար տը։

Պիր մէսէլէ, էկէր լուեզը սուրէթտէ թէֆթիշ վէ թահզըգ իտիլմէքքէ օլուր իսէ նըսֆէն դարարլաշտըրըմը տիմէք տիր։

Հալ պու քի էկէր պիր մէսէլէ, արիզ ու ամիդ թահզըգ վէ թէֆթիշ իտիլմէքքէ օլուր իսէ, պունատան պիր թազմ հալ օլունմագ գարըշըգլըգլար պէքլիմէք, թապիեաթը մասլահաթ իգթիզասընտան տէյլ՞ մի տիր։

Ֆիլվագը չու սըրատտա, էկէր չարբըգ սուրէթտէ թէշպիհս օլունմուշ պիր մէսէլէ վար իսէ, օ տախի, տէվլէթի Ամիեէնին էվրօբա գըթասը միւնասէպէթիյլէ, Ինկիլթէրրա վէ Բուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ հէման զուհուրա կէլմէք իհտիմալ պուլունան մուհարէպէ մէսէլէսի տիր։

Ֆագաթ, տէվլէթէյնի մէզքուրթէէն միանընտա մէվճուտ օլան միւսաեէնէթին սէպէպի նէ՞ տիր։ Վէ ամասա չու միւսաեէնէթ, պու գատար էօնիւ ալընմագ վէ տէվա զաղուլ իթմէք պիր շէ՞յ մի տիր քի, իքի մուապամ տէվլէթլէր պէյնինտէ պիյիք պիր մուհարէպէ զուհուրինէ ճէվաղ վիրմէք։

Նէ՞ իսթէեօր Ինկիլթէրրա դասինէթօսու։

Պու սիւալէ, լօրտ Պիգօնֆիլտ, 1876 սէնէսի սեպտեմբերի երկրմի իքինտէ, Ամիսպուրտտէ վէրիլէն պիր զիեաֆէթտէ, Կլինատ գատէհ թութարագ, չու ճէվապը վիրմիշ տիր։

«Ինկիլթէրրա վիւքէյասընընը իսթէմէկտէ ուսլար տը։

«Ամանամէլէրէ բիաեէթ։

«Տէվլէթի Օսմանիեէնին իսթիղլալ վէ թէմամիեէթի միլքիեէսի։

«Վէ Բումէլիէին իսլամ էեալէթլէրինէ սաքին օլան էհալիյի Խրիսթիեանիեէնին, քէնտի մահէլլի իշլերինի մուվազէնէ իթմէք իւզրէ իսլահաթ իճրասը, վէ իտարէյի քէյֆիյէեէ գարշը թէէմինաթ իթասը։»

Ինկիլթէրրա պաշ վէքիլինին ազզընտա, չու «ահտնամէլէրէ բիաեէթ» թապիրինին նէ՞ զըյմէթի վար տը։

Թարիխին 1863 սէնէսինտէն իլէրուսլնէ կիթմէեէրէք, թէֆթիշ իտէլիմ պագալըմ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, 1852 սէնէսինին մայիս Շինտէ Լօնտրատա, Տանիմարգանընն տայիմա թէմամիեէթի միլքիեէսի թանըմասը էսասը իւզէրինէ միպթէնի օլարագ, պիր թարաֆտան Տանիմարգա, վէ տիկէր թարաֆտան Ինկիլթէրրա, Ավսթրիա, Ֆրանսա, Բրուսիա, Բուսիա վէ Շուէտ տէվլէթլէրի թարաֆընտան ազտ օլունան ահտնամէեէ բիաեէթ իթմի՞շ մի տիր։

Ամասա Ինկիլթէրրա տէվլէթի, 1871 սէնէսինտէ, զիյրինտէ լօրտ Գլարէնտը՛ը՝ վէ լօրտ Գօուլէյին իմզալարը պուլունան 1856 սէնէսի մարտ 30 թարիխլի ահտնամէեէ բիաեէթ իթտիրմի՞շ մի տիր։ Էկէր պու ահտնամէ կէօզտէն կէչիրիլմիշ տիր տէնիլիր իսէ, պունա տախի չու ճէվապը վէրիրիզ քի, ամասա մէզքուր ահտնամէեէ վազը իսկա իթմիշ օլան Ֆրանսա տէվլէթինին սէրպէսթ բիզասը թահսիլ օլունա՞գ մը կէօզտէն կէչիրիլմիշ տիր։

Էվրօբատա գա՞նղի տէվլէթ վար տը քի, հաթթա Ֆրանսաեը տախի տախիլ իտէրէք սէյլէեօրում, տիկէր պիր տէվլէթի միսալ կէօսթէրէրէք, ահտնամէլէրէ հիւրմէթ վէ բիաեէթ օլունմասընը կիւլմէքսիզին թայէպ իթսին։ Անմագ 1852 սէնէսի մայիս թարիխլի վէ 1856 սէնէսի մարտ թարիխլի ահտնամէլէրի, ըսմի տէյլ՞ մի իսիլէր, Ինկիլթէրրա տէվլէթի պու ահտնամէլէրէ վազը իսկա իթմէմի՞շ մի իսի։

Ամասա պիր թազմ բօմանլարընը միւէլլիֆի օլան վէ չիմտի իսէ Ինկիլթէրրա գասինէթասընունուն բէյիսի պուլունան զաթ, «տէվլէթի Օսմանիեէնին իսթիղլալը» լուզթէլէրինի կիւլմէքսիզին թէլլաֆիուզ իտէպիլի՞ մի։

Պիր տէվլէթի ուսմուրու տախիրիեէսինէ, տիկէր տէվլէթլէրին միւտախէլէ իթմէքլիկէ հազիրլարը օլտուղու հալտէ, օ տէվլէթ հագըգաթէն միսթագիլ օլապիլի՞ր մի։

Տէվլէթի Ամիեէնին թէմամիեէթի միլքիեէսի, Եունանիսթանընը գրալիեէթ, Մըսրընը խըտիվիեէթ, Ճէզայիրին Ֆրանսըզ էեալէթինէ, Բումանիանընը վէ Սըրպիանընը սըրբ-խարաճկիւզար իմարէթլէրէ իֆրաղիյէ, զաթէն խայլիտէն խայլի պօզուլմուշ օլտուղու հալտէ, չու «թէմամիեէթի միլքիեէի տէվլէթի Ամիեէ» թապիրի, տիրօմասը իրմինէ տայիր օլան լուզէթ քիթապընընը եալան վէ էսկիմիշ թապիրաթընտան օլմուշ օլմա՞գ մը։

Պու հալտէ լօրտ Պիգօնֆիլտ, չու ատթիտէքի սէօզլէրի խիթապ իթմէքլիք, թապիեաթը մասլահաթա մուվաֆըգ կէօրիւնիր, չէ՞յլէ քի,

«Միլօրտ, էկէր սիզ գավիէն վէ խալիսէթ իւզրէ Իսլամ էեալէթլէրինտէ սաքին օլան Խրիսթիեան էհալիլէրինին, քէնտի մահէլի իշլերինի պիզզաթ քէնտիլէրի մուվազէնէ իթմէք իւզրէ, իսլահաթ իճրասընը, վէ սուլի իտարէեէ գարշը թէէմինաթ իթասընը արզու իտիեօրսունուզ, «Բուսիանընը ըէսմէն վէ գաթիէն խթէտիկինի իլան իթտիկի՞ պիր չէ՞յի իսթէմիշ «օլուեօրսունուզ։

«Իսմի նէ՞ սէպէպ մէպնի եէկտիկէրի«նիզլէ հէմէքքեար վէ միւթթէֆիգ օլամա«եօրսունուզ։

«Մըսրթարիեէթի իտարէ քէլիմէսի հագ«գընտա հէմէքքեար տէյլ՞միսինիզ։

«Սիզին էֆքեարընըզճա, պու լուգէթին «մանէասը, եալընըզ «ումուրը միլքեեէճէ «մըսրթարիեէթ» մանէասընտան իպարէթ «տիր։

«Հալ պու քի խմբէրաթօր Ալէքսանտր «հագրէթլէրինին էֆքեարընճա, մէզքուր «քէ իմէնին մանէասը, զիեատէ վատի օլուպ «մաթպու իլէ թապի պէյնինտէ պիր պագ «օլմագ իշին, եալընըզ սէնէտէ պիր վէրկի «վիրմէք չարթըյլա, «բօլիթիգաճա մըսը«թարիեէթի իտարէ» տիմէք տիր։

«Շու ուրատտա քի՞մ հագդընը տըր։

«Եախատ քի՞մ հագդը տըր։

«Իքինիպտէն հագդընը օլանը սիզինիզ,

«միլօրտ, վէ լաքին իքինիզէն հագդը օ«լանը իմբէրաթօր Ալէքսանտր հազրէթլէ«րի տ՛ր, չիւնքի, հագդընը վէ միւէսսիր «թէէմինաթ օլան բօլիթիգաճա մըսթարի«եէթի իտարէ օլմատըգճա, միլքիեէճէ «մըսթարիեէթ, ֆիլիեեաթտա այտատընը«պիր կէօրիւնիւշէն, վէ սօնու ալընմագ «շիքեաեէթլէր իլէ հիսապսըզ գարըշըգլը«լար իշինտէ պիր չօգ հիյլէ հուսուլէ կէ«թիրմէքլիքտէն պաշգա նէթիճէյի միւնթիճ «օլամագ։

«Սօրարըմ սիզէ, միլօրտ, Բումիլիոէն «պագը մէմլէքէթլէր թէֆրիգ իտիլէրէք, «պունլարընը, Մըսրը, Բումանիա վէ Սըր«պիա կիպի էեալաթը միւմթազէ սըրասը«նա գօնուլմալարընա գարշը, խալիսանէ «վէ ճիտտի սիւրէթտէ նէ՞ իթիրազ իտէ«պիլիրսինիզ։

«Շու եօլտա իսիմ թէալէտտիւլինտէն, «ահտնամէլէրէ բիաեէթ», վէ «թէմամի«եէթի միլքիէյի տէվլէթի Ամիեէ» թապիրա«թընա, նէ՞ խալել կէլէպիլիր։

«Էկէր խալել կէլմէյիպ, վէ էկէր «չու սուրէթի թէմամիեէ գաթի վէ հագը«գը իսկ, նէ՞ իշին գասլու իթմէեօրսունուզ։ «Նէ՞ իշին Էվրօբաեը պիր մուհարէպէ պէ«լիեէսինէ սիւշիւրմէքլիկէ չալընընեօրսու«նուզ, էօյլէ պիր մուհարէպէեէ քի, եա«լընըզ Ինկիլթէրրա, Բուսիա, վէ տէվլէ«թի Ամիեէ պէյնէրինտէ գալսա պիլէ, «եէնէ պիր թազմ ազիմ խէվֆ ու էնտի«շէյի մուճիպ օլաճագ, վէ ասայիշի հալէ «զարար վիրմէճէք տիր։

«Պունուն սէպէպի նէ՞ տիր։

«Էկէր Ինկիլթէրրա վէ տէվլէթի Ամիեէ, «1826 սէնէսինտէ Օսմանլը տօնանմասընընը «Նավարինտէ տիւշար օլտուղու այնի հալէ, «Բուս տօնանմասընը տախի տիւշար իտէր«լէր իսէ, պէօյլէ պիր մուհարէպէնին սօ«նու վէ նէթիճէսի նէ՞ օլապիլիր։ Բումէլի «Խրիսթիանլարը, հիքիմէթի Սէնիյէյինին «կէյրի իտարէսինտէ պըրագըլըպգլարը հալ«տէ, միւնգաթի օլան միսալահա պաղլա«ըը, նա՞սըլ պէթէքքար պաղլանապիլիր։»

1866 սէնէսինին յուլիս 16սընտա, Մ. Տիզրաեէլի (լօրտ Պիգօնֆիլտին պունտան էվվէլքի իսմի տիր), թէքբարէն մալիեէ նազըրը օլտուղունտա, քէնտիսինի ինթիխապ իտէնլէրէ չու եօլտա պիր նութգ իրատ էյլէմիշ տիր։

«Մէմլէքէթիմիզին, Էվրօբա իշլերինէ լուզումսուզ եէրէ միւտախէլէ իթմէքլիքտէն կէրի տուրմասը, տայիմա քէսպի թարագգը իթմէքտէ օլան գուվվէթիմիզէ պիր տէլիլ սաեըլա, սէգա տը։ Հագըգաթը հալ չու տուր քի, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Էվրօբա տէվլէթլէրինէ սինօրտաշ օլմատը գկիպի, մէմգըսը տախի տասլա պիր Էվրօբա տէվլէթի մէվգէսընա միւշապիհ տէյլ տիր։ Ինկիլթէրրա, թա ուզագտա պուլունան Օզիանօսուն սինօրլարընա գատար թէմտիտ օլան մուազզամ պիր իմբէրաթօրլուղուն մագարը ու մէրքէզի տիր։ Տէվլէթի միւշարիէյհա, հիչ պիր թարաֆտան թէհտիտ կէօրմէմիքճէ, Էվրօբանընն իշլերինէ միւտախէլէ իթմէգ։»

Ամասա Էվրօբա տէվլէթլէրինտէն սպագըսը, Ինկիլթէրրաեը թէհտիտ իթմի՞շ մի տիր։ Պիլաքս Բուսիա տէվլէթի, Խրիսթանպոլ հագդընտա գաթի վէ թէէմինպախշ սուրէթտէ իֆատաթտա պուլունմամը՞շ մը տըր, վէ պու իֆատաթընը թէքբերբեր իթմէմի՞շ մի տիր։

Ինկիլթէրրա գասլինէթօսու, ահտնամէլէրէ վէ պա խուսուս 1856 սէնէսի մարտ 30 թարիխլի ահտնամէսինէ պու տէրէճէ բիաեէթ իթմէք իսթէմիկի հալտէ, մէզքուր 1856 ահտնամէսինին սէբիպինճի պէնտի ահքեամընը նէ՞ իշին պիզզաթ իճրա իթմէքլիկէ միւսարաաթ իթմէեօր։

Պունուն իճրասընը թալէպ իթմէք իշին, պունատան միւսայիտ ֆուրսաթ օլմագ։

Իշթէ մէզքուր սէքիզինճի պէնտին ահքեամը, չէ՞յլէ քի,

«Էկէր Պապը Ամիեէ վազը իսկա իթմիշ օլան տէվլէթլէրատէն պիրի վէ եախօտ պիր գաչը պէյնինտէ թարաֆէյն միւնասէպաթլարընընը մուհաֆաղասընը թէհտիտ իտէճէք սուրէթտէ միւպահենէթ հուսուլէ կէլէճէք օլուր իսէ, Պապը Ամի իլէ պու տէվլէթլէրատէն հէր պիրի, զուվվէյի ճէպրիեէ իսթիմանէ միւրաճաաթ իթմէկտէն էվվէլ, տիկէր տիւէլի միսմէսահիւտէյի, քէնտի թէվաբիթլէրէյէ չու հալին կէնճիլիք արմագլարա թախսիս էյլէճէճէք աքրլէր։»

Իշտու սէքիզինճի պէնտ, պաշլըճա քի՞ն իշի տիր։

Օն իշլինճիլիք նիհայէրօլու բրօթոգօլտա, պէր վէճճի աթի օգունմագտա տը։

«Մ. գոնթ տը Գլարէնը, հիւսնի սուրէթտէ գապուլ օրունաճաղրնը դանն իթտիկի պիր թէքիֆի, գօնկրէտէ տրգ իթմէք իւզրէ միւսատատ թալէպ իթտիքտէն սօնրա, տէմիշ տիր քի, մուհարէպէ ֆէլաքէթլերի հէնուզ խաթրլարտա օրտուզունատան, պու ֆէնալգլարրն թէքրարրնը մէն իտէպիւէճէք քեաֆիֆէյի թէտապիրէ միւրաճաաթ իտիմէսի, ֆայտէտէն խալի կէօրիւլմէզ, պինաէն ալէյհ միւսալահա ահտնամէսինին սէքիզինճի պէնտիտէ պիր ֆըգրա տէրճ օրունմուշ տուր քի, պունունլա, Պապը Ռի վէ սայիր վազ իմզա իտէն տէվլէթլերին պիրի վէ եախօտ պիր գաչը միանընտա միւպահէնէթ հասրլ օրտոնզունտա, գուվվէի ճէպրիէնէ միւրաճաաթ իթմէկտէն էվվէլ, տօսթ պիր տէվլէթին թէվասիթիւնէ միւրաճաաթ իտիմէսի թավսիէ օրունմուշ տուր։

«Ինկիլթէրրանըն պիրինճի մուրախխասը, չօգ տէֆա իտիլէն մուհարէպէլէր, մուհարրիպլէրին եէկտիկէրիյլէ միւգաքէրէ իտիպ, էֆքեարլարրնը անլաեամամալարընտան նէչէթ իյլէտիկինտէն պահալա, չու թէտպիրի ճէտիտին ումումէն գապուլ օրունաճաղը, վէ պու սուրէթլէ մուհարէպէտէ պիր սէտտ չէքիլէճէկի էֆքեարընտա պուլունմուշ տուր։»

Պինաէն ալէյհ, 1856 սէնէսի ահտնամէսինին սէքիզինճի պէնտի, Ինկիլթէրրա մուրախխասընընն իյի օրմաղլէ, լօրտ Պիգոնֆիլտ, էկէրչի խալիսէթ իւզրէ մուամէլէ իթմէքտէ, վէ գավիէն միւսալահաեը արզուլէմէքտէ իսէ, չու պէնտի, քէնտինին բոլթիգաճա բրօկրամընա էսաս իթթիխաղ իթմէլի տիր։

Հալ պու քի պու կիւնքի կիւն լօրտը միւշարիէյհ նէ՞ իսթէեօր։

Պունու սիլէն վա՞ր մը տը՞ր, վէ ամապա քէնտիսի պիզլաթ պիրմէքտէ՞ մի տիր։

Զանագ–գալէատան մայիս 5 թարիխիյլէ Դուրիէ տ'Օրիան զազէթասընա եազըլմըշ տը՞ր.

Կէչէն հաֆթա ֆուրունլարը գարանմասըյլա իւշ կիւն աճ գալտըգտան սօնրա, աղ գալտը քի պու տէֆատա էթսիզ գալաճաղ իտիք։ Սէպէպի իսէ չունտան իպարէթ տիր. չէօյլէ քի, հիւքիւմէթի մահէլլիեէ չիմտիեէ գատար օգկասը 10 ղուրուշա սաթըլան գուզու էթինին ֆիեաթընը 8 ղուրուշա ինտիրմէք իսթէտիկինտէն, գասապլար հայվան քէսմէմէք իչին պէյնլէրինտէ իթթիֆագ իթտիլէր, պինապէրին խըտրէլլեզ կիւնիւ բէրհիզ կիւնլերի կիպի էթ եէմէմէեէ մէճպուր օլտուգ։ Հէյլէ քի պու տէֆա հիւքիւմէթի մահէլլիեէ, գասապլարա ղալէպէ իթտի, վէ պունլար տա իյի սաթ իթմէեէ մէճպուր օլտուլար։ Իշտէն անլամատըղմտան, գասապլարընն իտաուլարընտա ֆագդալը օլուպ օրմատըգլարընը պիլէմէմ. ֆագաթ էնսաֆը մէրգումէնին, գուզուլարը ալտըգլարը ֆիեաթա պագդալընճա, գայմէ բարա իլէ օգկասընը 8 ղուրուշա վիրէպիլմէյի տիրլեր. սանսաթտան օրան պաղը քիմէսնէլերին պէնտէնիզի թէէմին իթտիքլերինէ կէօրէ, գասապլար գուզու էթինի օգկասընը 7 ղուրուշա տախի սաթսալար էրէյի տէ քեար իտէրլեր իմիշ։

Նասըլ քի հէր սէնէ, էօյլէ տէ պու սէնէ, Ռումելարընն Բասգալիա կիւնիւ թապանճա աթմաղ ապէս ատէթի սէպէպինտէն պիր թագըմ գազալար զուհուր իթմիշ տիր. չէօյլէ քի, ֆագըր պիր պաղչէպանընն օն ալթը եաշընտա պիր չօճուղու քիլիսէնին հավլիսինտէ թապանճա աթատաղը սըրատա թապանճա տըր բաթլաեբպ սաղ էլինին տէօրթ բարմաղը եէրինտէն չէգմըշ տը՞ր. ասքէրի խասթախանէնէ նագէ օրունարագ, տիրսէկինէ գատար գօրունու քէսմիշլէր իսէ տէ, սաղ գալաճաղընա բէք տէ իւմիտ օրունմաեօր։

Մէրգումտան ուֆագ տիկէր պիր չօճուգ տախի թապանճա աթտըղը ըշրատա բարմաղընընն պիրի սագաթլանմըշ իսէ տէ, ալտըղը ճէրիհէ թէհլիքէլի տէյիլ տիր։

Ղազէթայի մէզքիւրուն վէլէստէն (Քէօրբիւլիւ) ալտըղը ապրիլ 9 թարիխլի պիր մէքթուպտա օգուն մուշ տուր։

«Իշ զըմնընտա իւսքիւպէ կիտիպ շիմտի օրատան ավտէթ իթմէքտէյիմ։ Սէլանիեէ տէօնմէզտէն էվվէլ պիր գաչ կիւն Վէլէստէ գալտըղըմտան, օրատա իշիթտիքլերիմի պէր վէճճի զիյր մուխթասարէն պէեան իտէրիմ. ապրիլին 21 ինճի կիւնիւ Սօքէսթտ գարիեէսինին խանճըսը խանա կիրմէք իսթէեէն ալթը նէֆէր Միւսլիւմանլարը գապուլ իչին գարուեու չարուճաղ աչմըշ օլմատըղը իչին, օլ տէրէճէ տաեագ եէմիշ քի, պիչարէյի իւսքիւբէ կէօթիւրմեեէ մէճպուր օլմուշլար։

«Շէհրի մէզքիւրտէն իքի սաաթ մէսաֆէտէ վագը Շիչէվօ գարիէսինտէ իքի նէֆէր Միւսլիւմանլար ապրիլ 2տէ նէսթօր նամ բահիպի վուրուպ էօլտիւրմիւշլեր։ Իւսքիւբտէ տախի ալթը նէֆէր Միւսլիւմանլար, Պրաչա գարիէսի Խրիսթիանլարընտան էլէն իսմինտէ կէնճ պ՚ր գըզը։ Խըսըմարընտան պիրիսինին խանէսինտէն ճէպրէն ալըպ գաչըրմըշլար իսէ տէ, զապթիէլեր պունլարըն արգալարընտան կիտիպ գըզը գուրթարմըշլար, վէ գաչըրանլար տա ֆիրար իթմիշլեր։ Լիպօթէն գարիէսի էհալիսինտէն օրան մէրգումուն ալթը նէֆէր քիմէսնէլեր, մէզգուրէյի, Օսմանա թէալիմ իթմէլերինի, վէ իթմէտիքլերի հալտէ, քէօյլերինի աթէշէ վիրէճէքլերինի ապրիլ 6տա Պրաչա գարիէսի Խրիսթիան էհալիսինէ թէհտիտ եօլու իխթար իթմիշլեր տիր։

Ապրիլ 3տէ Իւսքիւբտէն իքի սաաթ մէսաֆէտէ վագը Զիչէր գարիէսինտէ պիր թագըմ Միւսլիւմանլար, բազարտան կէլմէքտէ օրան իւշ նէֆէր Խրիսթիան իւզրինէ հիւճում իտէրէք մալլերինի ալտըգտան սօնրա քէնտիլերինի տէ գաթլ ու իտամ իթմիշլեր տիր։

Գըրդ խանէտէն իպարէթ օրան Միրքօվչա գարիեէսինտէ մարտըն 28 ինճի կիւնիւ կիճէսի տօգուզ տէյիրմէն եազմա իտիլմիշ տիր։ Պուզտայ վէ սայիրէճէ օրան զարար 400 լիրա թախմին օրունուեօր։ Տէյիրմէնճիլեր պիր էյիճէ տաեագ եէտէքտէն սօնրա ֆիրարէ մէճպուր օրմուշլար տը՞ր։

Ապրիլ 4տէ Բրիսթինա ճիվարընտա եակնէվօ նամ մահէլլէտէ Լէսքօվիչա միւհաճիրլերի օն իւշ Խրիսթիան էօլտիւրմիւշլեր։

Ապրիլին պէշինճի կիճէսի Իւսկիւբ քիլիսէսինի եազմաեա վիրիպ կիւմիւշ թագըմլարը իլէ իքի պին զուրուշլուգ ալթուն ալմըշլար տը՞ր։ Քիլիսէնին պէքճիսինի ախշ ու կիրլիֆթ իթտիլեր։ Խըրսըզլար քիլիսէնին էշեալարը վազ օրունան մախշէնին բէնճիրէլերինտէն պիրիսինին տէմիր գանատլարընը գըբարագ տէրունինէ կիրմիշլեր տիր։

Քիլիսէնին էթրաֆընտա պիր թագըմ Խրիսթիան խանէլերի օրուպ, պու խանէլերտէ միւհաճիր իսքեան իթմէքտէ տիր։

Թէքֆուրտաղընտան մայիս 4 թարիխի իլէ Լա Փիւրքի զազէթասընա եազըլմըշ տը՞ր.

Պու արա չէհրիմիզ էհալիսինին ֆիքրինի մէշղուլ գըլան մատտէ, թիֆօ իպէթինին իչիմիզտէ եաեըլմասը տը՞ր։

Սահիհ տիր քի պու կիւնէ գատար անճաղ պիր գաչ քիլի իպէթի մէզքիւրէեէ թութուլտու իսէ տէ, արճագլար պաստըրընտա չիտտէթլի հիւքիւմնի իճրա խէր տէյի գօրզուլմագտա տը՞ր։

Իպէթը մէզքիւրէնին տիրաեէթինի մէնն իչին Ռուսիա հիւքիւմէթի ասքէրիեէ վէ հայեէթը սըհհիէսինին վուգուտ օլուլան զայրէմ ու իդտամաթը տօղրուսու մէն ու սէնատա չաեէթէ օլուպ, հաթթա հէքիմ լերտէն տէօրտիւ պու ուզրա գուրպան կիտիպ, սայիր պիր թաղըմ հէքիմլէր տէ եաթաղա տիւշմիւշ տիր։

Պէյնէ պիր թէհլիքէլի սըրատա հիւքիւմէթի մահէլլիեէ պու առամէտարա մուավէնէթ իթմէք իչին նէ՞ եարար. պինէրճէ հայվան նաչարընը կէօմէք իչին հիչ պիր թէտպիր տիւշիւնմի՞ մի, էհալիեէ սաթարկլարը էթին ճինսինէ տիգգաթ իթտի՞ մի վէ պու կիւնէ գատար ումումուն սըհհէթի մուհաֆաղասը իչին պիր կէօնա թէտպիր իթթիխաղ օրունմո՞ւմ։ Մա էթթէէսիւֆ սէյլէրիմ քի պէյլէտիեէ տայիրէսի անճաղ իքի չէյ իլէ մէշղուլ օլմուշ, եանի մէսարիֆաթընը գարամագ իչին հասրլաթընը արթըրմահաեա, վէ եէր իւզէրինտէ կէօրիւլէն պինէրճէ հայվան նաչարընը մէմուրլինի ասքէրիէտէն սէթր իթմեէ չալըշմըշ տը՞ր։

Տայիրէյի պէյլէտիեէ, պիրինճի մագսէտինէ իրմէք, եանի, վարիտաթընը արթըրմագ իչին էհալիեէ ուճուզ ֆիեաթլա եիզլերճէ թէզքերէ սաթմըշ, վէ մէզքիւր թէզքերէյի ալանլար, իսթէտիքլերի գատար ինէք վէ էօքիւզիւ պօղազլաեըպ սաթմըշլար տը՞ր, պու սըրատա հայվանաթա խասթալըգ տիւշիւպ, պունլարտան բէք չօղու գըրրըմագտա, չէօյլէ ըի, չէհրին պիր ճիհէթինտէն տիկէր պիր ճիհէթինէ կիթմէք իսթէեէն, պիր չօգ հայվան նաչարը իւզէրինտէն կիչիպ կիթմեէ մէճպուր պուլունմագտա իսի։

Աքէրի գօմանտանընն միւքէրրէրէն վուգու պուլան էմրի իւզէրինէ, իչէ միւպաշէրէթ օրունուպ նէ գատար ֆիրիմիշ հայվան նաչ վար իսէ, ճիւմէսի տէ տէֆն իտիրմիշ իսէ տէ, պու խուսուսատա իրմի սըհհէթէ մուվաֆըգ հարէքէթ օրունմամըշ տը՞ր։

Պու կիւնքի կիւն չէհրիմիզտէ թիֆօ խասթալըղը զուհուր իթմի, օրատուզու հալտէ չէհրի թէմիզլէմէք իչին բէք չօգ զայրէթ իտիլեօր։ Վէ ախշամլարը տէպպալ չըզարըլըպ, սօգագլարընն թէմիզ թուքուլմասը էհալիեէ իսթար օրունմագտա տը՞ր։

Պուրաճըգտա միւնասիպ կէօրիւրիւզ չունմիթալտաեը իթմեէ քի սօգագլարընն թօղ վէ չամուրունտան թէաֆիֆիւն հասրլ օլմաեըպ անճաղ չիւրիւմիշ հայվան նաչարընտան վէ նէպաթաթտան հասրլ օլուր քի, պու տա թիֆնունուն եաեըլմասընա պիեաէտիյլէ եարարմ իտէր։ Իմտի սօգագլարը սիրիւրմեեէ էմր վիրմէքտէն իսէ տահա էյի օլուր էկէր չէհրին էքսէր մահէլլերինտէն աղըպ աղըպ կիթմէքտէ օրան լաղըմլար սըրասընա գօնուլուր իսէ։

Պունունլա պէրաբէր չունու տա իգրար իտէրիզքի, տայիրէյի սէյլէտիեէ պու կիւնքի վարիտաթը իլէ, լիզում կէօրիւնէն ամէլիեաթա թէչէպպիս իտէմէզ, վարիտաթը մէզքիւրէ պու կիւնքի կիւն օլտէրէճէ ապալմըշ տըրքի այտա իչ տէօրթ լիրա իգօնմա իթմէք իչին քէնտի հէքիմինէ պիլէ եօլ վիրմիշ տիր։

Ժէնէրալ Շուտլօֆ կէչէն կիւն Ա.–ըՍ.–թէֆանօստան կէլիպ, չէհրիմիզտէ պուլունան ասաքիրէ ուսումի սիր բէսմի կէչիտ իճրա իթտիրտի։ Պու իկիտ ասքէրլէրին հիւսնի աթվարը վէ գանունը ասքէրիեէ օրան բիտեէթլերի հէր քէսին թէհայեիւրինի պատի օրմագտա տը՞ր, պունլար չէհրիմիզտէ կէլէլի քիմսեեէ սարդընթըլըգ իթմէմիշլեր տիր։

Բրէնս տը Սաքս Ալթենպուրկըն, միւպթէլա օրտուզու սըթմա իլէթինտէն նաչի թէպտիրի հավա իտէճէյի իչիսիրմիշ տիր։

Բուսիա իմբէրաթօրունուն եէվմը վէլատէթինտէ Ինկիլթէրրա զօնսոլաթօսունտան մատտա, սայիր պիրմիմէ զօնսոլաթօլար սանճագլա տօնաթըրմըշ տը՞ր. Ինկիլթէրրա զօնսոլաթօսունուն սանճագլա տօնաթըրմասը, Բուս օրտուսունուն նազար ու տիզգաթընը հէլլ իթմիշ տիր։

Իչէրիլէրտէն կէլէն պիր թագըմ պէօմիքլեր, գազամըզ տախիլինտէ պուլունան չիֆթլիք իլէ քէօյլերի խարապ իթմէքտէ վէ հիւքիւմէթի մահէլլիեէ թարաֆընտան հէր նէ գատար ֆայիեէրի կէլէ կէչիրմէեէ չօգ զայրէթ օրունուեօր իսէ տէ, չիմտիեէ գատար պունլարընն ախշ ու կիրլիֆթի միւճքին օրամամըշ տը՞ր։

Պու հալին սէվամ իթմէսի ամրնամագ պիր քէյֆիեէթ տիր, գիրա քէօյլիլէր իլէ չիֆթլիք սահիսլերի պիւսպիթին հալը բէրիշանիլեէ տիշար օրամագլար տը՞ր։

Իսթանպօլտա Սուլթան Ահմէտտէ, եանի Ա.–մէյտանընտա վագը տիքիլի թաշը հէրքէս կէօրմէքտէ օլուպ, վէ հալիրլէ պունտան նէ օլտուղունու պիլմէքլիկի մէրագ վէ արզու իթմէքտէ տիրլէր. իմտի պու տէֆա Ա. ետաբերտէ, օլ պապտէ մուխթասար պիր մալիւմաթ վիրիլմիշ օլտուղունտան, նագլ ու պէեանընը միւֆիտ ատտ իթմիշիզ տիր։

«Հէրքէս կէօրմէքտէ տիր քի, Իսթանպօլտա Սուլթան Ահմէտ ճիվարընտա վագը պէօյիւք մէյտանտա եէքբարէ գըզել թաշտան եաբըլմըշ 33 արշին ուզունուգտա պիր տիքիլի թաշ վար տը՞ր։ Պու տիքիլի թաշ Մըսրըտա եաբըլմըշ տը՞ր, վէ օնուն տէօրթ թարաֆընտա էսքի Մըսրլըլարընը գուլլանտըգլարը եազըլար վար տը՞ր։ Պու եազըլար, չիմտի գուլլանըլան եազըլարա ասլա պէնզէմէյիպ պիր թագըմ սուրէթտէն իպարէթ տիրլեր։ Լաքին ալիմ զաթլար պու նէվ եազըլարը տախի օգուտմագ ուսուլունու պուլուպ, աննամըշլար տը՞ր քի պու տիքիլի թաշընը իւզէրինտէ իւշիւնճիւ թօթմէս նամ պիր Մըսրը Բատիշահը իչիւն պիր տուա եազըլը տը՞ր։ Իւշիւնճիւ թօթմէս իսէ պունտան 3380 սէնէ էվվէլ Մըսրը թախթընա ճիլուս էթտի։ Ամմա շուրասընը պիլմէլիսինիզ քի, պու տիքիլի թաշ պու գատար ուզուն միւտէթտէն պէրու տահմա Ա.–մէյտանընտա տէյիլ իտի։ Տիքիլի թաշընն քիւրսիսի մագամընտա օլան մէրմէր թաշլար իւզէրինտէ կէօրիւլէն բումճա եազըլար մէզքիւր թաշընն թագրիպէն 1400 սէնէ էվվէլ Թէոդոսիոս նամ իմբէրաթօրուն էյեամը սալթանթընտա Ա.–մէյտանընտա ըէքզ օլունտուզունու պիզէ խապէր վէրիրլեր։

«Պու մէրմէր թաշլար իւզէրինտէ օյուլմուշ Լաթինճէ պիր թահրիրաթ տահա վար, վէ օնտան մատտա Թէոդոսիոս իմբէրաթօրուն վէ օնուն ասքէրլէրինին, տիքիլի թաշը ըէքզ իտէն ամէլէնին վէ թաշ ըէքզ օլունտուգտան սօնկրա, էտիլէն ախ եաբըշլարընընն բէսմիրի տախի պուլունուր։

«Մէզքիւր թաշտան եազընընտա, վագթիլէ կիւզել պիր չէշմէնին ասարը օլուպ, բիրինճէտէն՝ եաբըլմըշ օրան իւշ եբլան տիրէյի կէօրիւնիւր։ Եբլանլարը՝ պաշլարը գըրբըլմըշ օլտուզունտան, չիմտի չէշմէտէն անճաղ եբլանլարընն կէօվտէսի վէ օնուն ալթընտա պուլունան սու եօլլարը գալմըշ տը՞ր։ Պու իւշ եբլան տիրէյի տախի իպթիտատէն պէրու Ա.–մէյտանընտա օրմաչը, Թագրիպէն 1500 սէնէ էվվէլ պէօյիւք կոստանդին իմբէրաթօրու թարաֆընտան Եունանիսթանտան կէթիրիլմիշ տիր։ Եունանիսթանտա իքէն պիր գաչ եիւզ սէնէ Տէլֆիտէ վագի Ապողոն իլահրն քեահինէսինին քիւրսիսի իտի։ Մէրգումէ քեահինէ պու եբլանլարընն պաչը իւզրինէ գօնուրուշ օլան ալթունտան պիր թախթ իւզէրինտէ օթուրուպ պիր չօգ աճայիպ չէյլէր սէօյլէր իտի քի օնուն սէօյլէտիքլերինէ օլ վագթ բունթբէսթլերի բէյզամպէր պէյանթը կիպի իթթիպար իտէրլէր իտի։

«Մէզքիւր թաշտան պիր աղ էօթէտէ պաչդա պիր տիքիլի թաշ տա վար տը՞ր։ Պու թաշը պունտան թագրիպէն 1200 սէնէ էվվէլ իսթանպօլ իմբէրաթօրլարընտան պիրի ինչա էթտիրտի, վէ հէր թարաֆընա եալտըզլը բիրինճ գաբլաթտը. չէօյլէ քի թէքմիլ թաշ եէքբարէ սալթունտան եաբըլմըշ էկէօրիւնիւր իտի։ Լաքին եիւզլերճէ սէնէ միրուրիյլէ չիմտի բիրինճ վէ եալտըզ նապէտիտ օլմուշ տուր, վէ հէր քէս կէօրիւր քի պու տիքիլի թաշ եէքբարէ օլմայըպ ուֆագ ուֆագ չիւրիւք թաշլարտան եաբըլմըշ օլտուզունտան, չէտիտ պիր զէյզէյէ մուգուինտէ տէվրիմէք թէհլիքէլի տիր։»

Պէյրութտա թապ ու նէյր օլունան Հաթիզաթ իւլ Ախպար զազէթասընտա օգունմուշ տուր.

«Պէտէվի, Տէնատիչէ վէ Անսարիէ գազէթէլերի, Հուսն վէ Սաֆիթա էհալիլերի հագգընտա պիր թագըմ հարաքեաթը նահէմվարէ իհրասընտա պուլունտուղլարընտան, պունտան սօլաեը չիքեաեէթ իսիլմէ, վէ պէնապէրին Սիւրիա վիլայէթի հաղրէթլէրի, միթէճասբրլարընդ ախզ ու կիրիֆթի վէ ասայիշի ումումի իլէ հիւսնի ինթիզամընդ իպգա վէ մուհաֆազասը իչին, Համա վէ թարապլուս միւթէսարրըֆլարընդ էվամիրի լազըմէյի իթա էյլէմիշլէր տիր՝

—

Օտէսա վաբօրույլա Այ-Սթէֆանոս խասթախանէսինտէ խսթիխտամ օլունմագ իւզրէ, պիր թագըմ բոհիպէլէր կէլմիշ, վէ Բաւսիա ասքէրինին հայվանլարը իչին լազըմ կէլէն օթ վէ սայիրէ, չիմոիլիք Իթալիա վէ Ֆրանսա թարաֆլարընտան ճէլլ խաիլմէքտէ իմիշ։

ՍԱՐԱՖԻԹԷ

Լօնտրա, 8 մայիս		
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	95	11/16
Էհամը Ումումի աշըլլը	8	3/16
» » գարանտը	8	3/16
1865 իսթիգրազը	8	3/8
1869 »	7	7/8
1871 »	33	1/2
1873 »	7	3/4
1872 (Գօն տիւ Թրէզոր (Սէրի Ա.Բ.)	13	1/2
Օսմանլը պանգասը	3	7/8
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	76	1/2
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշիւ	32	
» իմթիեազը	56	1/8

—

Բարիս, 8 մայիս		
Ֆրանսըզ ֆոնտսու 5 0/0 գ. ք.	109	60
» » 3 0/0	73	60
Էհամը Ումումի աշըլլը	8	15
» » գարանտը	8	15
65 իսթիգրազը	42	50
69 »	38	75
73 »	38	
Բուսֆէլի շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի	30	50
Օսմանլը պանգասը	343	75
Իթալեա ֆոնտսու	71	65
Գուլվարտա Էհամ Ումում	8	30

—

Վիէննա, 8 մայիս		
Ռէնթա	105	80
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիալ	122	35
Բուսֆէլի շըմէնտըֆէր	14	75

—

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՄԸ

Էսկ. Ռում. 25 մարտ ոգչմ. գր.	08	32
Էսկ. Ռում. 26 » սապկ. ոչ.	08	36
Էն եիւքսէք	08	37
Էն աշաղը	08	36
Ոսաթ 5	08	36
Բուսֆէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	30	1/2
Ռէնթա փր.	1	1/2
Հէվալէսիզ փր.	1	
Ագչէ ֆայիզի 0/0	12	

—

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան	Ղրշ.	Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109	5
Ֆրանսըզ ալթունու	87	
Բօլ	89	
Դերբմից ալթունու	51	
Գէնազ մէհիտիյէ ֆարգը	5	50
Մէթալիք ֆարգը	20	
Գէշմէք ֆարգը	20	
Գոգըր ֆարգը	70	
Գարպօն գայմէսի գարիք	9	43

—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	287	
Էն աշաղը	278	
Ոսաթ 5	282	20
Եիւզիդ գայմէ պագըը հիսապը իլէ	61	10

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱԶԻԼԷԹ

Հէր ուտամ պիր նիյէթ ու մագսէտ իչին չալըշմաղը կիպի, հէր ղազէթանդն տախի քէնտույէ մախսուս պիր նիյէթ ու մագսէտի պուլունմասը ուզուլտէն տիր։

Երպապը տիգգաթա մալիմ տուր քի, պիզ շիմոիյէ գատար, ղազէթամըզլա, պաշրճա իւչ չէյին հուսուլինէ վէ եախսոտ իւչ մագսէտէ խըտմէթ իթմէքտէյիզ պունլարտան պիրինճիսի ֆազիլէթ, իքինճիսի մէքթէպ, վէ եախսոտ ուլում ու ֆիւնուն, վէ իւչինճիսի տախի միլլէթիմիզտէ պուլունան պիր թագըմ պաթալիթիգատլար իլէ, զարարլը օլան ային ու ատէթլէրին մահվ իտիլմէսի տիր։

Պիզիմ շախսի իթիգատըմըզճա, միլլէթիմիզտէ պու իւչ խուսուսա հիմմէթ օլունուպ իլէրու կէօթիւրիլմէտիքճէ, միւրատ օլունան թարագգը վէ թէգատիւմ միմքին օլամազ։

Իմտի, շու աթիտէքի ֆազիլէթ հիսապ վէ պէեանամէսի, արզու վէ մագսէտիմիզէ քեամիլէն մուվաֆֆըգ պուլունտուղունտան, իհրասընա հիմմէթ իտէն զէվաթը դայրէթքէշան վէ համիյէթմէնտան հագգընտա, ֆուգարա նամընա թագտիմի թէշէքքիւրի ազիմ իտերէք, տէրճ ու պէեանընա, քէմալի մէմնունիյէթլէ միւսարաաթ իտերիզ։

Եէնի-գաբու, 15 ապրիլ 1878

Խմբագիր,

Ներկայ ծանր պարագայից մէջ զէթ ամենուան եղանակի միջոցին, թաղիս օրական հացի կարոտ եղկելինէրուն գոնէ միայն հայ մատակարարելու համար, ստորագրեալս մասնաժողով մը կազմեցինք մեր մէջ և պատուարժան թաղեցւոց դիմեցինք, որոնք մեր յոյսը լիովին արակեցին։ Հանգանակութիւնն որոշեցինք յունվարի սկիզբէն մինչեւ մարտի վերջը 13շաբթուան վրայ, 1 բաժինը 5 ղուրուշ թղթադրամ, նուիրատուները ազատ թողլով որ քանի բաժին որ կուզեն գրուին։

ԱՆՈՒԱՆՔ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

Արժ. Հմայեակ վ. Դիմաքսեան	65
Տիկին Մ. Կիւլլապեան	65
Օր. Ե. Մ.	65
Քոյր Տաքէսեան	5
Մեծ. Էֆէնտիք	
Աբրահամ Շահպազեան	50
Անդրէաս Կարապետեան	100
Ազարիկ Գարաեան	65
Աստուր Ֆրէնկեան	65
Աւետիս Պասմաճեան	65
Աւետիս Շամտանճեան	130
Բ. և Ց եղբարք Սուրէնեան	130
Գաբրիէլ Յովակիմեան	65
Գալուստ Մերուշեան	65
Գառնիկ Պիպէրճեան	115
Մ. Գառնիկ Յովակիմեան	130
Գէորգ Մուրատեան	400
Գէորգ Զարդարեան	65
Գէորգ Ալվաճեան	65
Գէորգ Սուքիասեան	65
Գրիգոր Մերուշեան	65
Գրիգոր Խանամիրեան	170
Գրիգոր Շամտանճեան	420
Գրիգոր Ֆիլիպէլեան	130
Դրիգոր Ճաֆճաֆեան	65
Գրիգոր Եալարպճեան	65
Դամիկ Արզումանեան	65
Դամիկ Համբարձումեան	65
Եղիշան Սիրամարդեան	65
Եղիա Շապիկեան	65
Եղիազար Մելիքեան	50
Թադէոս Պէկեան	65
Թովմաս Շէրիտճեան	45
Թորոս Գափամաճեան	260
Խ. և Ա. եղբարք Հաճեան	130
Խաչատուր Տիւնեան	45
Խաչատուր Ոսկանեան	60
Կարապետ Եազմաճեան	65
Կարապետ Նիգամեան	130
Կարապետ Պասմաճեան	65
Կարապետ Թոլչալը	60
Կարապետ Շամոանճեան	100
Համբարձում Մաղպուլեան	260
Համբարձում Ըէյիսեան	65
Հերքիւլ Վարդանեան	65
Հմայեակ Գէորգանճեան	65
Ղուկաս Եազմաճի	40
Ճանիկ Գարագաճեան	130
Մարուզէ Ֆրէնկեան	260
Մանուկ Ալլահվէրտի	65
Մանուկ Կիւլլապեան	65
Մաքսուտ Լաթիֆեան	130
Մաքսուտ Շահպազեան	65
Մարգար Տիշճի	55
Մկրտիչ Մաղլըմեան	165
Մկրտիչ Բազար սլաչի	65
Մկրտիչ Յովակիմեան	65
Մկրտիչ Սիմոնեան	130
Միքայէլ Կիւլլապեան	65
Միսակ Ղենճեան	65
Միրիճան Եազմաճեան	65
Յակոբիկ Մաղպուլեան	260
Յակոբ Աւետիսեան	65
Յակոբ Էքմէքճեան Թոլչալը	65
Յակոբ Ալլահվէրտի	65
Յակոբ Ղենճեան	65
Յակոբ Վարդանեան	60
Յակոբ Դիքմեան	65
Յակոբ Շահպազեան	130
Յակոբ Ֆէյզի	55
Յակոբ Պէտէլեան	50
Յակոբ Ճիզմէճեան	65
Յարութիւն Սըվպլեան	40
Յ. և Ց. եղբարք Սամանճեան	65
Յարութիւն Կիւլլապեան	25
Յարութիւն Մուրատեան	65
Յարութիւն Թուլումպաճեան	20
Յարութիւն Սըվաճեան	65
Յովհաննէս Կիւմչեան	65
Յովհաննէս Քէրէստէճեան	65
Յովհաննէս Պասմաճեան	45
Յովհաննէս երից եղբարց	65
Յովհաննէս Թէլլալեան	60
Յովհաննէս Խաչատուրեան	65
Յովհաննէս Բէյնիրեէմզ	65
Յովհաննէս Էմիրզայեան	65
Յովակիմ Սագաեան	65
Նազարէթ Եազըճեան	65
Նազարէթ Խաչերեան	65
Նշան Գօրանեան	100
Նշան Զավուշեան	65
Նիկողոս Սէմէրճեան	65
Նիկողոս Պետրոսեան	65
Ոսմն Ե. Սիրամարդի ձեռք	130
» Ի. Նիզամեանի »	30
Պետրոս Բարսեղեան	50
Պօղոս Էքսէրճեան	65
Պօղոս Գալֆաեան	65
Ռափիկ Գարագաշեան	230
Ռուբէն Նիգամեան	65
Ռուբէն Պիպէրճեան	65
Սարգիս Փափազեան	60
Սարգիս Մերուշեան	65
Սարգիս Էրզիւրիւմլիւ	65
Սարգիս Պօշնակեան	65
Սամիկ Պարտիզպանեան	65
Սերովբէ Շիշմանեան	65
Ստեփան Փապուճճեան	65
Ստեփան Դերճակ	65
Ստեփան Թագուորեան	65
Սուքիաս Սարուխանեան	100
Տիգրան Պիպէրճեան	115
Տիգրան Աստուրեան	65
Տիգրան Յովակիմեան	65
Տիգրան և Մկրտիչ Ընկ.	65
Քրիս Ղենճեան	65
	9940

Հետեւեալ ցուցակին մէջ մանրամասնաբար կը տեսնուի բաշխուած հացին քանակութիւնը, օրերը, ընտանիքները և իւրաքանչիւր անգամ հացին վճարուած գումարը։

Թուական 1878		Ընդ.	Հաց օրայ	Ղրշ.
Յունվար	8	15	66	330
»	12	25	85	461
»	15	25	79 1/2	402 25
»	18	25	79 1/2	402 25
»	22	27	84 1/2	428
»	25	30	94 1/2	472 50
»	29	30	94 1/2	472 50
փետրվար	1	30	94 1/2	472 50
»	5	30	94 1/2	472 32
»	8	32	96 1/2	482 50
»	12	33	96 1/2	472 50
»	15	32	96 1/2	541 50
»	19	32	94 1/2	567
փետրվար	22	33	94 1/2	546
»	26	33	94	540 50
Մարտ	1	33	94	516 75
»	5	33	94	516 75
»	9	33	94	539 50
»	12	33	94	510 25
»	15	33	94	510 25
»	19	33	94	504 40
»	22	33	94	536 25
»	26	33	94	536 25
»	29	33	94	533
			2191	11767

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

ՄՈՒՏՔ	
Հաւաքեալ գումար թուղթ 100 ղրուչէն	9940
Ընթացիկ դրամի վերածելով չահ	2982
Նուէր	15
	12937

ԵԼՔ	
2191 օրայ հացի վճարուած	11767
Զանազան մանր ծախք	65
Նոյն կարօտելոց բաժնուած 13 ասլրիլ	1105
	12937

Ի դիմաց Մասնաժողովոյ Գանձապետ
Հ. Մէջլումեան

Ինչպէս վերոյիշեալ ցուցակներէն կը տեսնուի, երեք ամսուան միջոցի մէջ 12937 ղուրուշ ընթացիկ դրամ հաւաքուած և նոյն միջոցին 33ի չափ ողորմելի ընտանեաց հաց բաժնուած է։ Աւելորդ է ըսել թէ սոյն եղկելիներն ո՞րքան երախտագէտ մնացին պատուարժան նուիրատուաց, որոնց հրապարակաւ մեր մասնաւոր շնորհակալութիւնները կը մատուցանենք, վասն զի ինչ որ գոյացաւ և ինչ որ կատարուեցաւ՝ բարեսէր թաղեցւոց շնորհիւն եղաւ։

Ընդ ամբ Մասնաժողովոյ
Կ. Եաղճեան Հ. Մէջլումեան Մ. Ֆրէնկեան

ԱԶԴ

Ազգ. հիւանդանոցի սեպհական կալուածն՝ Էյեոի-Գուլէի դուրսը հիւանդանոցի դէմ գտնուած 25000 քսան և հինգ հազար տունկ կանկառաց և 400 չորս հարիւր քաշ հընձուած բակլայներուն բերքերը ծախու ելլալով այժմէն կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան, թէ ով որ կուզէ յիշեալ բերքերը ծախու առնուլ թուականէս սկսեալ տասն և մէկ օրուան մէջ պէտք է դիմել հիւանդանոցի գրասենեակը ի մեծ նոր խան թիւ 49 միջնայարկ, հարկ եղած սակարկութիւնն ընելու համար։

Գործակալ Ազգ. Հիւ.
Ս. Մ. ՀԻՍԱՐԼԵԱՆ

1878 ապրիլ 22
Մեծ Նոր խան Թ. 49

ՊՕՂՈՍ ԷՐԷՑԵԱՆ

Լիսանի լէթաֆէթ պէյանի Թիւրքիյէ աշինա օլուպ, կէրէք միլլի վէ կէրէք խուսուսի մէքթէպլէրտէ լիսանի մէզքիւրի թալիմ վէ թէտրիս իթմէկէ հաղըր պուլունտուղընը խասսէթէն իլան իտէր, իսթէք իտէն զէվաթ մաթթպաամըզտան մալիմաթ ալապիլիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Պէյօղլունտա մէքթէպլի Սուլթանի իթթիսալինտէ Նիւմէրօ 257 իճարէյի չէհրիեէսի 2,000 գայմէ ֆիյի միրիսիյլէ.

Թօքխանէտէ վաբօր իսկէլէսի ճատէսինտէ, Նիւմէրօ 17, իճարէյի չէհրիեէսի 200 գայմէ ֆիյի միրիսիյլէ.

Իսթանպօլ Եէնի ճամի հավլիսինտէ Նիւմէրօ 126-127, իճարէյի չէհրիեէսի 1200 ռայիճ հիսապէյլա։

Էմլաքը հիւմաեունտան պալէատէ մուհարրիր տիւքքեանլարը, հիգալարընտաքի իճարաթընտան զիեատէեէ թութապիլէճէքլէրին, չէհրի հալի ռումինին երիկիրմի տօգուզունճու ճումաա իրթէսի կիւնիւնէ գատար խազինէյի խասսա մէճլիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի։

—

Սէրաեը հիւմաեուն հաթապ անպարը իչին ալընաճագ գէրգ պին չէքիեէ գարիպ կիւրկէն հաթապընը պէհէր չէքիսի ռայիճ ագչէ էլլի իքի ղուրուշտա թալիպլէրի իւհտէսինտէ օլուպ, նիսանը ռումինին երիկիրմի տօգուզունճու ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թէնզիլ իլէ իթա իտէճէքլէրին եէվմի մէզքիւրէ գատար խազինէյի խասսա մէճլիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի։

—

Մաթպախը ամիրէ էրզաք անպարընճա լիւզումի օլան մալիմ էլ՝ մըզտար Հանեա սապունունուն պէհէր գէյեէսինի մէճիտիեէ երիկիրմի ղուրուշ հիսապէյլա պէշ պուչուգ ղուրուշա իթաեէ թալիպ ղուհուր իտիպ, իչ պու նիսանը ռումինին երիկիրմի՝ եէտինճի բէնչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թէնզիլէն իթա իտէճէքլէրին եէվմի մէզքիւրէ գատար խազինէյի խասսա մէճլիսի՝ իտարէսինէ կէլմէլէրի։

ՅԱՀԻՊ ԴԱԶԷԹԱ
ԽԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գրատպատա Ընչէմիհ-բազարընտա
Ն. 41 Իբսի խանընտա